

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

V. Ea pœna modificata est à synodo & ab Imperatore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

non posset, non remissam quidem ad synodum provinciam, sed ad Concilium generale seu universale Ecclesie Gallicanae. Tandem Carolus magnus cupiens confusione hujusmodi modum adhibere, Episcopos aliquot misit ad Leonem tertium Papam, ut cum eo consultarent quid de his Presbyteris agendum esset. Episcopos vero & regni proceres admonuit missam a se esse legationem illam, statim autem ut redierit, communicatum se esse cum omnibus responsa Pontificis: *Vnde ad consultandum patrem nostrum Leonem Papam Sacerdotes nostros mittimus; & quidquid ab eo vel a suis perceperimus, vobis, una cum illis quos mittimus, renuntiare non tardabimus.* Interim Episcopos & proceres hortatur ut sedulo negotium illud expendant; ut dein ipse cum illis, & cum instructionibus Pontificis, decernere possit quod aequum fuerit visum ad compescendos populorum clamores: *Vos interdum vicissim tractate attentius quid ex his vobiscum constituamus una cum predicti sancti patris institutionibus, ut murmur cesset populi.* At Leo Pontifex causam definiti iussit in synodo Romana. Cum autem ejus responsio ad Carolum allata esset, eam ipse in conventu generali regni considerari precepit; & cum consilio Episcoporum, Consiliariorum, & omnium fidelium, sive Vassalorum, decreta est constitutio de ordine tenendo quoties hujusmodi Presbyterorum causa incidere, quae nomine Imperatoris edita, omnium supra dictorum consensus continet. *Consultu Domini & patris nostri Leonis Apostolici, ceterorumque Romane Ecclesiae Episcoporum, & reliquorum Sacerdotum, sive Orientalium & Graecorum Patriarcharum, & multorum sanctorum Episcoporum & Sacerdotum, necnon & nostrorum Episcoporum omnium, ceterorumque Sacerdotum & Levitarum auctoritate & consensu, atque reliquorum fidelium & cunctorum Consiliariorum nostrorum consultu, definitum est.* Sanè Princeps Legatos suos pro consultatione ad Leonem mittens, sibi reservaverat auctoritatem decernendi cum sententia Concilij Gallicani, & cum institutionibus Papae, non autem juxta institutiones. Statutum itaque est *consultu omnium ut quotiescunque cuiquam sacerdoti crimen imponitur, si ipse accusator talis fuerit ut recipi debeat, reusque legitimis testimoniis convictus fuerit, canonicè dyndicetur.* At si accusator satis probare non posset crimen, negotium pariter canonicè definiendum. Quod si nihilominus criminis perpetrati suspicio gravis inhaereret animis hominum, purgatio canonica indicitur Presbytero; id est, jubetur Presbyter, adhibito tactis Evangelicis sacramento tam suo quam trium, quinque, vel

septem, aut eò amplius Presbyterorum, itemque hominum nonnullorum bonae famae, se purgatum populo comprobare, *exemplo Leonis Papae.*

III. Hincmarus in epistola septima accuratè explicat hunc agendi modum, ostenditque suspiciones illas fluxisse ex commercio Presbyterorum cum mulieribus probrosis, vel ex eorundem cohabitatione cum aliis, neque impositam fuisse accusatori necessitatem convincendi reum cujuscumque probrosi facinoris. Attamen probatio difficilis erat; quoniam accusatio peragi non poterat ab accusatore quin eodem tempore septem testes adessent illis dotibus ornati quas ab hujusmodi testibus exigunt leges & canones. Quod si praescriptus testium numerus non adesset, vel hujusmodi homines essent qui secundum canones ad accusationem Sacerdotum admitti non possent, multa eis dicebatur. Verum id non tollebat suspicionem populorum. Itaque ea demum dimovebatur quum Presbyter accusatus se suo & sex Presbyterorum sacramento purgabat juxta consuetudinem tum receptam. Ea autem a divo Petro arcessebatur: qui cum reprehensus fuisset quod cum gentibus communicaret, ut accusationem illam purgaret, usus est sex fratrum testimonio: *Venerunt autem mecum & sex fratres isti.*

IV. Veniendum nunc ad causam Chorepiscoporum. Saepè in conventibus & synodis regni controversum fuerat an ordinationes Presbyterorum, Diaconorum, & Subdiaconorum à Chorepiscopis peractae, Confirmationes baptizatis tributae, benedictiones Chrismatum, Ecclesiarum, & virginum ab iis tentatae, vitiosae essent, an canonicae. Carolus censuit apostolicam sedem esse consulendam, & inter cetera Arnonis Archiepiscopi ad Leonem tertium delegati mandata hoc etiam caput adjunxit. Respondit Pontifex, secundum canones liberum non esse Chorepiscopis ullam muneris episcopalis partem attingere, atque adeo quidquid ab eis praesumptum fuerat, irritum esse. Tum decernit Chorepiscopos esse damnandos, id est, deponendos, & in exilium pellendos. Series hujus negotij, itemque illius de quo mox dicebamus circa Presbyteros, magni momenti est ad ostendendum quonam modo se gerent Galli nostri in recipiendis scriptis Curiae Romanae. Nam post reditum Arnonis, Imperator conventum generalem regni Ratisbonae egit, ut Leonis responsio examinaretur.

V. Hic autem agendi modus adeo legitimus erat ut etiam Leo consenserit synodum ea de causa celebrari, non ut illic re-

Vide lib. 1. c. 11. §. 6.

Lib. 7. Capitulum. 63.

Agor. cap. xii.

Vide lib. 1. c. 12. §. 7. & c. 13. & 14. & Hrabani librum de Chorepiscopis edum in calce Tomi primi pag. 281.

vocaretur in dubium definitio consentanea canonibus, sed ut in publico conventu susciperetur hæc institutio canonica, ejusque discernendæ rationes subducerentur, quò faciliùs ei assentirentur universi, tum etiam ut pœna depositionis & exilij adversus Chorepiscopos à Summo Pontifice decreta temperamento quodam adhibito molliretur. Itaque coactò, ut diximus, conventu generali, modificata est hæc pœna à synodo & ab Imperatore. Statuerunt enim Chorepiscopis remittendam exilij pœnam, & ut gradum Presbyterorum tenerent, existimantes eam modificationem Leoni acceptam fore: *Prædictos autem Chorepiscopos omnes præcepit damnare, & in exilio detrudi. Ita vero omnes, maximè regni nobis à Deo commissi Episcopi cum eodem Arnone, permittente præfato Apostolico, mitius tractantes, jamdictos villanos Episcopos inter Presbyteros statuerunt*, inquit Karolus in libro septimo Capitularium. Præterea in eodem conventu suscepra est responsio Leonis, & singula edicto Imperatoris confirmata sunt: *Placuit, sicut Leonis Papæ & omnium Episcoporum nostrorum atque reliquorum fidelium generali & synodali consulto decrevimus, ut nullus Chorepiscopus &c.* Ceterùm heic observandum est decretum Papæ & definitionem synodi Gallicanæ edito regio, Caroli nomine concepto, promulgata fuisse; tamen res esset omnino spiritualis, cum de jure & auctoritate ordinationum ageretur.

VI. Ex his autem duo quædam colligenda sunt. Primum, Regem de rebus arduis ad Summum Pontificem referre consuevisse, atque adeo auctoritatem Præsidis synodi exercuisse. Alterum, novum non esse in Gallia ut decreta Curie Romanæ non antè vim legis apud nos habeant quàm Principum rescriptis firmata sint.

CAPVT XXVII.

Synopsis.

I. Explicatur modus agendi Ludovici Pij Imperatoris. Quatuor synodos in Gallia haberi præcepit; quarum canones confirmavit postquam jussu ejus examinati fuerunt in Concilio Vvormatiensi, præfente Legato Gregorij quarti.

II. Ejus Legati præsentia necessaria non erat in illo conventu: cui per occasionem interfuit, cum ob alia negotia venisset in Galliam. Probatum ex Eginhardo. Idem dicendum de Legatis qui synodo Compendiensi interfuerunt anno 757.

III. Nulli canones præsentia Legatorum de industria missorum firmati reperiuntur, præter Liptinenses & Francofordienses. Causè itaque legendus Benedictus Levita, qui Capitula Regum aut maxi-

ma ex parte fuisse statuta coram Legatis sedis apostolicæ, qui ea firmarunt auctoritate apostolica.

IV. Attamen Legatorum præsentia nihil detrahit de dignitate Regum nostrorum. Capitulare Lotharii, in quo quamplurima decreta extant circa disciplinam canonicam. Illud se observare velle præfatur Leo Papa quartus.

I. **E**VNDEM ordinem tenuit Ludovicus Pius, Karoli magni filius. Leges enim suas & capitula condebat, tribuendæ auctoritati rebus constitutis, in conventibus generalibus; Missosque persæpe suos dirigebat in provincias ad fovendam eorum executionem rebellésque puniendos; ut constat ex epistola ab eo scripta ad Sicharium Burdegalensem Archiepiscopum post habitam synodum Aquisgranensem anno DCCCXVI. & ex Capitulari ejus tertio edito anno octingentesimo vigesimo octavo. Anno autem sequenti unà cum filio suo Lothario præcepit ut antistes regni in quatuor locis congregarentur, Moguntia videlicet, Parisiis, Lugduni, & Tolosa, tractaturi de rebus ad religionem Christianam morumque emendationem pertinentibus, ac præterea significaturi quæ virtutum opera incumbant Principibus, Episcopis, & cujuslibet conditionis hominibus. Data ex eo Episcopis Lutetia congregatis occasio in unum corpus componendi nonnulla documenta valde utilia sub titulo Concilij Parisiensis in duos libros distributi. Horum porò quatuor Conciliorum canones Imperator confirmavit, postquam jussu ejus examinati fuerunt in conventu generali apud Vvormatiam habito; *Omnium tam Episcoporum quàm fidelium laicorum votis convenientibus*, ut ait Hincmarus; qui addit Legatum Gregorij quarti Summi Pontificis huic Vvormatiensi synodo interfuisse.

II. Præsentia hujus Legati necessaria non erat in synodo Vvormatiensi ad adjungendam auctoritatem canonibus in ea conditis; cum Impp. Karolus magnus & Ludovicus Pius quamplures alias congregari jufferint citra ullius Legati præsentiam, & cum præterea vetusti Pontifices agnoverint inesse synodis provincialibus auctoritatem condendi canones. Verùm cum Legatus ille in comitatu adesset ob nonnulla negotia, placuit eum interesse in deliberationibus causarum ecclesiasticarum. Docet autem Eginhardus Legatos ex diversis regionibus, ac nominatim ex urbe Romana, ad hunc conventum Vvormatiensem venisse ut res suas expedirent ac conficerent, quæ juxta usum illius seculi definiendæ erant ex sententia conventus generalis. *Imperator medio Augusto Vvormatiam venit*, inquit Eginhardus, ibique

lib. 7. Capitular. c. 187.

lib. 7. Capitular. c. 128. 129.

Epist. Lotharii ad Sicharium c. 2. Capitular. c. 47.

Epist. Lotharii ad Gregorium c. 1.

Hincmarus de divinis officiis c. 12.

Capit. c. 47.

Ap. d. 1.

Epist. Lotharii ad Gregorium c. 1.